Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2025/650

2025 2 10

TARYBOS REKOMENDACIJA

2025 m. sausio 21 d.

kuria pritariama Liuksemburgo nacionaliniam vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniam struktūriniam planui

(C/2025/650)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnį,

atsižvelgdama į Reglamentą (ES) 2024/1263, ypač į jo 17 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

BENDROSIOS PASTABOS

(1) 2024 m. balandžio 30 d. įsigaliojo reformuota ES ekonomikos valdymo sistema. Pagrindiniai reformuotos ES ekonomikos valdymo sistemos elementai yra Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros ([1]) kartu su iš dalies pakeistu Reglamentu (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo ([2]) ir iš dalies pakeista Tarybos direktyva 2011/85/ES dėl valstybių narių biudžeto sistemų ([3]). Šia sistema siekiama skatinti patikimus ir tvarius viešuosius finansus, tvarų ir integracinį augimą bei atsparumą įgyvendinant reformas bei pasitelkiant investicijas ir užkirsti kelią perviršiniam valdžios sektoriaus deficitui. Be to, ja valstybės narės skatinamos prisiimti atsakomybę ir skiriamas didesnis dėmesys vidutinės trukmės laikotarpiui ir veiksmingesniam bei nuoseklesniam taisyklių laikymosi užtikrinimui;

(2) naujosios ekonomikos valdymo sistemos pagrindas yra nacionaliniai vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniai struktūriniai planai, kuriuos valstybės narės pateikia Tarybai ir Komisijai. Šiais planais siekiama dviejų tikslų: i) užtikrinti, kad, *inter alia*, iki koregavimo laikotarpio pabaigos valdžios sektoriaus bendroji skola imtų patikimai mažėti arba liktų apdairaus lygio, ir kad valdžios sektoriaus deficitas vidutinės trukmės laikotarpiu būtų sumažintas ir išliktų mažesnis už 3 % BVP pamatinę vertę, ir ii) užtikrinti, kad būtų įgyvendintos reformos ir investicijos, kuriomis reaguojama į pagrindinius Europos semestro kontekste nustatytus iššūkius ir atsižvelgiama į bendrus ES prioritetus. Tuo tikslu kiekviename plane turi būti pateiktas vidutinės trukmės įsipareigojimas laikytis grynųjų išlaidų ([4]) plano, kuriuo veiksmingai nustatomas biudžeto apribojimas plano įgyvendinimo laikotarpiu, apimančiu ketverius ar penkerius metus (priklausomai nuo įprastos valstybės narės teisėkūros institucijos kadencijos trukmės). Be to, plane turi būti paaiškinta, kaip valstybė narė užtikrins, kad būtų įgyvendintos reformos ir investicijos, kuriomis reaguojama į pagrindinius Europos semestro kontekste, visų pirma konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose (jei taikytina, įskaitant rekomendacijas, susijusias su makroekonominio disbalanso procedūra (MDP)), nustatytus iššūkius, ir kaip valstybė narė atsižvelgs į bendrus Sąjungos prioritetus. Fiskalinio koregavimo laikotarpis apima ketverių metų laikotarpį ir gali būti pratęstas ne ilgiau kaip trejais metais, jeigu valstybė narė įsipareigoja vykdyti atitinkamas reformas ir investicijas, atitinkančias Reglamente (ES) 2024/1263 nustatytus kriterijus;

(3) pateikus planą, Komisija turi įvertinti, ar jis atitinka Reglamento (ES) 2024/1263 reikalavimus;

([1]) 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97, (OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentas (ES) 2024/1264, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L, 2024/1264, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva (ES) 2024/1265, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms (OL L, 2024/1265, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Grynosios išlaidos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnyje, t. y. valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus i) palūkanų išlaidas, ii) diskrecines pajamų priemones, iii) Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų, iv) nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, v) bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vi) vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.

(4) remdamasi Komisijos rekomendacija, Taryba tuomet turi priimti rekomendaciją, kurioje nustatomas atitinkamos valstybės narės grynųjų išlaidų planas ir, kai taikytina, pritaria reformų ir investicijų įsipareigojimams, kuriais grindžiamas fiskalinio koregavimo laikotarpio pratęsimas;

PASTABOS DĖL LIUKSEMBURGO NACIONALINIO VIDUTINĖS TRUKMĖS LAIKOTARPIO FISKALINIO STRUKTŪRINIO PLANO

(5) 2024 m. spalio 15 d. Liuksemburgas Tarybai ir Komisijai pateikė savo nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Planas pateiktas pratęsus Reglamento (ES) 2024/1263 36 straipsnyje nustatytą terminą, kaip susitarta su Komisija, atsižvelgiant į Liuksemburgo nurodytas priežastis;

Procesas iki plano pateikimo

(6) Liuksemburgas atitiko reikalavimus, kad gautų techninę informaciją pagal Reglamento (ES) 2024/1263 9 straipsnio 3 dalį, tačiau jos neprašė. 2024 m. birželio 21 d. Komisija Liuksemburgui pateikė pagrindines pradines sąlygas ir pagrindines prielaidas, naudojamas Komisijos vidutinės trukmės laikotarpio valdžios sektoriaus skolos prognozavimo sistemoje ([5]), kaip nurodyta Reglamento (ES) 2024/1263 25 konstatuojamojoje dalyje, ir jas paskelbė 2024 m. spalio 15 d. ([6]);

(7) pagal Reglamento (ES) 2024/1263 12 straipsnį 2024 m. rugsėjo mėn. vyko Liuksemburgo ir Komisijos techninis dialogas. Dialoge daugiausia dėmesio skirta pagrindinėms prielaidoms (visų pirma potencialiam augimui ir BVP defliatoriui), taip pat numatomam reformų ir investicijų, kuriomis reaguojama į pagrindinius Europos semestro metu nustatytus iššūkius ir bendrus Sąjungos prioritetus, susijusius su sąžininga žaliąja ir skaitmenine pertvarka, socialiniu ir ekonominiu atsparumu, energetiniu saugumu ir gynybos pajėgumų stiprinimu, įgyvendinimui;

(8) remiantis Liuksemburgo plane pateikta informacija, pagal Reglamento (ES) 2024/1263 11 straipsnio 3 dalį ir 36 straipsnio 1 dalies c punktą Liuksemburgas reguliariai konsultavosi su socialiniais partneriais dėl Europos semestro. Remiantis Liuksemburgo plane pateikta informacija, 2024 m. liepos mėn. naujausiame susitikime su socialiniais partneriais buvo keičiamasi informacija apie 2024 m. Liuksemburgui skirtą šalies ataskaitą, 2024 m. šaliai skirtas rekomendacijas ir pakeitimus, susijusius su naująja ekonomikos valdymo sistema;

(9) spalio 15 d. planas buvo pristatytas nacionaliniam parlamentui;

Kiti susiję procesai

(10) spalio 15 d. Liuksemburgas pateikė 2025 m. biudžeto plano projektą. 2024 m. lapkričio 26 d. Komisija priėmė nuomonę dėl šio biudžeto plano projekto ([7]);

(11) 2024 m. spalio 21 d. Taryba Liuksemburgui Europos semestro kontekste pateikė įvairių konkrečiai jam skirtų rekomendacijų ([8]);

PLANO SANTRAUKA IR KOMISIJOS ATLIKTAS JO VERTINIMAS

(12) pagal Reglamento (ES) 2024/1263 16 straipsnį Komisija planą įvertino taip:

Kontekstas: makroekonominė ir fiskalinė padėtis ir perspektyva

(13) ekonominė veikla Liuksemburge 2023 m. sumažėjo 1,1 % dėl neigiamo grynojo eksporto poveikio augimui ir investicijų susitraukimo. Europos Komisijos 2024 m. rudens prognozėje numatoma, kad 2024 m. dėl padidėjusios vidaus paklausos ir teigiamo grynojo eksporto poveikio ekonomika išaugs 1,2 %. 2025 m. realusis BVP turėtų padidėti 2,3 % dėl skatinamosios fiskalinės politikos, mažėjančių palūkanų normų, kuriomis grindžiamos investicijos, ir išorės aplinkos pagerėjimo. Numatoma, kad 2026 m. realusis BVP padidės 2,2 %, nes numatoma, kad dėl mažesnės vidaus paklausos pagreitis susilpnės. Numatoma, kad prognozės laikotarpiu (t. y. 2024–2026 m.) dėl mažėjančio darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus ir vidutinio darbo valandų skaičiaus potencialiojo BVP augimas Liuksemburge pasieks aukščiausią lygį – 2,0 % per metus. 2023 m. nedarbo lygis buvo 5,2 % ir Komisija

([5]) Pagrindinės pradinės sąlygos ir pagrindinės prielaidos atitinka metodiką, aprašytą Komisijos *2023 m. skolos tvarumo stebėsenos ataskaitoje* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Jos grindžiamos Komisijos 2024 m. pavasario prognoze ir jos vidutinės trukmės laikotarpio pratęsimu iki 2033 m., o ilgalaikis BVP augimas ir su visuomenės senėjimu susijusios išlaidos atitinka bendrą Komisijos ir Tarybos *2024 m. ataskaitą dėl senėjimo* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#luxembourg.

([7]) Komisijos nuomonė dėl Liuksemburgo biudžeto plano projekto, 2024 11 26, C(2024)9059 final.

([8]) 2024 m. spalio 21 d. Tarybos rekomendacija dėl Liuksemburgo ekonominės, biudžeto, užimtumo ir struktūrinės politikos.

prognozuoja, kad 2024 m. jis sieks 6,0 %, 2025 m. – 6,0 % ir 2026 m. – 5,8 %. Prognozuojama, kad infliacija (BVP defliatorius) padidės nuo 3,4 % 2023 m. iki 3,9 % 2024 m. ir 2025 m. pasieks 3,0 %, o 2026 m. – 2,9 %;

(14) kalbant apie fiskalinius pokyčius, 2023 m. Liuksemburgo valdžios sektoriaus deficitas sudarė 0,7 % BVP. Pagal Europos Komisijos 2024 m. rudens prognozę jis turėtų sumažėti iki 0,6 % BVP 2024 m. ir padidėti iki 0,8 % BVP 2025 m. ir, remiantis nesikeičiančios politikos prielaida, sumažėti iki 0,6 % 2026 m. Europos Komisijos 2024 m. rudens prognozė apima Liuksemburgo 2025 m. biudžeto projektą, kurio pasiūlymą spalio mėn. vyriausybė pateikė nacionaliniam parlamentui. 2023 m. pabaigoje valdžios sektoriaus bendroji skola buvo 25,5 % BVP. Pagal Europos Komisijos 2024 m. rudens prognozę numatoma, kad skolos santykis 2024 m. pabaigoje padidės iki 27,5 % BVP. Numatoma, kad jis iš esmės stabilizuosis pasiekęs 27,6 % BVP 2025 m. pabaigoje ir 27,5 % BVP iki 2026 m. pabaigos. Komisijos fiskalinėje prognozėje neatsižvelgiama į vidutinės trukmės laikotarpio planuose nustatytus politikos įsipareigojimus, kol jie nebus pagrįsti patikimai paskelbtomis ir pakankamai tiksliomis konkrečiomis politikos priemonėmis;

Plane pateiktas grynųjų išlaidų planas ir pagrindinės makroekonominės prielaidos

(15) Liuksemburgo nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas apima 2025–2029 m. laikotarpį ir jame pateikiamas ketverių metų fiskalinis koregavimas;

(16) plane pateikiama informacija, kurios reikalaujama pagal Reglamento (ES) 2024/1263 13 straipsnį;

(17) plane įsipareigojama laikytis 1 lentelėje nurodyto grynųjų išlaidų plano, atitinkančio 4,9 % vidutinį grynųjų išlaidų augimą 2025–2029 m. Pranešama, kad pagal plane numatytą grynųjų išlaidų planą koregavimo laikotarpio pabaigoje (2028 m.) struktūrinis pirminis balansas sudarys 0,4 % BVP. Plane daroma prielaida, kad potencialiojo BVP augimas stabiliai didės nuo 1,5 % 2024 m. iki 2,1 % iki 2029 m. Be to, plane numatoma, kad BVP defliatoriaus augimo tempas padidės nuo 1,7 % 2024 m. iki 3,1 % 2025 ir 2026 m., vėliau 2027 m. pasieks žemiausią lygį – 1,9 %, o 2028 ir 2029 m. vėl bus apie 2,5 %;

1 lentelė. Liuksemburgo plane pateiktas grynųjų išlaidų planas ir pagrindinės prielaidos

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Vidurkis plano galiojimo laikotarpiu 2025–2029	Vidurkis koregavimo laikotarpiu 2025–2028
Grynųjų išlaidų augimas (metinis, %)	8,0	5,8	4,7	3,8	5,4	4,7	4,9	4,9
Grynųjų išlaidų augimas (bendras, nuo 2023 bazinių metų, %)	8,0	14,2	19,6	24,1	30,8	36,9	nėra	nėra
Potencialiojo BVP augimas (%)	1,5	1,7	1,8	1,9	2,0	2,1	1,9	1,9
Infliacija (BVP defliatoriaus augimas) (%)	1,7	3,1	3,1	1,9	2,6	2,5	2,6	2,7

Šaltinis: Liuksemburgo vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas ir Komisijos skaičiavimai.

Plano grynųjų išlaidų įsipareigojimų poveikis valdžios sektoriaus bendrajai skolai

(18) jei plane numatytas grynųjų išlaidų planas ir pagrindinės prielaidos pasitvirtintų, valdžios sektoriaus bendroji skola pagal planą laipsniškai sumažėtų nuo 27,5 % 2024 m. iki 26,0 % BVP koregavimo laikotarpio pabaigoje (2028 m.), kaip nurodyta toliau pateiktoje lentelėje. Numatoma, kad po koregavimo vidutinės trukmės laikotarpiu (t. y. iki 2038 m.) skolos santykis palaipsniui mažės pagal planą, 2032 m. pasieks žemiausią lygį – 25,4 % BVP, o paskui pradės laipsniškai didėti ir iki 2038 m. pasieks aukščiausią tašką – 26 % BVP.

2 lentelė. Liuksemburgo plane pateikti valdžios sektoriaus bendrosios skolos ir balanso pokyčiai

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2038
Valdžios sektoriaus skola (% BVP)	25,5	27,5	27,5	27,2	26,7	26,0	25,6	26,0
Valdžios sektoriaus balansas (% BVP)	- 0,7	- 0,6	- 0,6	- 0,5	- 0,3	- 0,4	- 0,2	- 2,1

Šaltinis: Liuksemburgo vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas.

Taigi, pagal planą valdžios sektoriaus bendroji skola vidutinės trukmės laikotarpiu liktų mažesnė už Sutartyje nustatytą 60 % BVP pamatinę vertę. Todėl, remiantis plano politikos įsipareigojimais ir makroekonominėmis prielaidomis, plane pateiktas grynųjų išlaidų planas dera su skolos reikalavimu, nustatytu Reglamento (ES) 2024/1263 16 straipsnio 2 dalyje;

Plano grynųjų išlaidų įsipareigojimų poveikis valdžios sektoriaus balansui

(19) remiantis plane pateiktu grynųjų išlaidų planu ir prielaidomis, valdžios sektoriaus deficitas mažėtų nuo 0,6 % BVP 2025 m. iki 0,4 % BVP 2028 m. Taigi, pagal planą valdžios sektoriaus balansas koregavimo laikotarpio pabaigoje (2028 m.) neviršytų 3 % BVP pamatinės vertės. Be to, per dešimt metų po koregavimo laikotarpio (t. y. iki 2038 m.) valdžios sektoriaus deficitas neviršytų 3 % BVP. Todėl, remiantis plano politikos įsipareigojimais ir makroekonominėmis prielaidomis, plane pateiktas grynųjų išlaidų planas dera su deficito reikalavimu, nustatytu 16 straipsnio 2 dalyje;

Makroekonominės plano prielaidos

(20) planas grindžiamas prielaidomis, kurios skiriasi nuo 2024 m. birželio 21 d. Liuksemburgui perduotų Komisijos prielaidų. Visų pirma plane naudojamos skirtingos prielaidos dėl septynių kintamųjų, t. y.: pradinės būklės (struktūrinio pirminio balanso 2024 m.), potencialiojo BVP augimo, BVP defliatoriaus augimo, atsargų ir srautų koregavimo, realiojo BVP, nominaliosios numanomos palūkanų normos ir gamybos apimties atotrūkio panaikinimo. Būtina atlikti kruopštų šių prielaidų skirtumų vertinimą, siekiant užtikrinti, kad jos būtų paremtos patikimais ir duomenimis pagrįstais ekonominiais argumentais, ypač dėl to, kad plane pateikiamas vidutinis grynųjų išlaidų augimas reikalauja mažiau pastangų, nei tas, kurio pagrindas – Komisijos prielaidos. Prielaidų skirtumai, turintys didžiausią poveikį vidutiniam grynųjų išlaidų augimui, išvardyti toliau kartu su kiekvieno atskirai vertinamo skirtumo įvertinimu.

— Plane daroma prielaida, kad struktūrinis pirminis balansas 2024 m. būtų + 1,1 % BVP perteklius, palyginti su + 0,1 % BVP pertekliumi 2024 m., remiantis 2024 m. birželio 21 d. Komisijos Liuksemburgui perduotomis prielaidomis. Geresnė nei manyta 2024 m. pradinė būklė grindžiama naujesniais fiskaliniais duomenimis, pagal kuriuos plane daroma prielaida, kad 2024 m. valdžios sektoriaus deficitas bus - 0,6 % BVP, palyginti su birželio 21 d. Liuksemburgui perduota prielaida, kad 2024 m. deficitas bus - 1,7 % BVP. Tai atitinka Europos Komisijos 2024 m. rudens prognozę. Todėl ši prielaida laikoma tinkamai pagrįsta.

— Plane daroma prielaida, kad BVP defliatoriaus augimas koregavimo laikotarpiu bus vidutiniškai 2,7 %, palyginti su birželio 21 d. Liuksemburgui perduota prielaida, kad vidutinis augimas bus 2,5 %. Plane naudotas BVP defliatoriaus augimo projekcijas parengė Liuksemburgo nacionalinė statistikos institucija (STATEC) ir jos grindžiamos naujesniais makroekonominiais duomenimis. Ir 2025, ir 2026 m. projekcijos atrodo tikėtinos. Todėl ši prielaida laikoma tinkamai pagrįsta.

Likę skirtumai nedaro didelio poveikio vidutiniam grynųjų išlaidų augimui, palyginti su Komisijos prielaidomis. Apskritai dėl visų skirtumų bendrai teorinė vidutinio grynųjų išlaidų augimo viršutinė riba yra didesnė nei ta, kuri būtų reikalinga remiantis 2024 m. pavasario Komisijos prielaidomis. Savo plane Liuksemburgas įsipareigoja laikytis grynųjų išlaidų plano, kuris yra mažesnis už šią teorinę viršutinę ribą. Komisija į pirmiau išdėstytą plano prielaidų vertinimą atsižvelgs ateityje vertindama, ar laikomasi grynųjų išlaidų plano;

Fiskalinė plano strategija

(21) remiantis plane pateikta orientacine fiskaline strategija, įsipareigojimai dėl grynųjų išlaidų bus daugiausia vykdomi ribojant išlaidų augimą ir užtikrinant, kad pajamų augimas išliktų didesnis už išlaidų augimą. Metiniuose biudžetuose turi būti patvirtinamas arba koreguojamas tikslus atitinkamų politikos priemonių apibrėžimas ir pateikiama jų kiekybinė išraiška. Be to, plane pateiktos orientacinės fiskalinės strategijos įgyvendinimui kyla rizika dėl to, kad plane pateikiama neišsami informacija apie konkrečias priemones, kuriomis grindžiama fiskalinė strategija.

Be to, 2025 m. biudžeto plano projekte nurodyta, kad grynųjų išlaidų augimas turėtų sulėtėti dėl sumažėjusio kainų spaudimo, kuris yra svarbus išlaidų augimo nustatymo veiksnys Liuksemburge, atsižvelgiant į automatinio infliacijos indeksavimo mechanizmą, taikomą didelei viešųjų išlaidų daliai;

Plano reformų ir investicijų, kuriomis reaguojama į pagrindinius Europos semestro kontekste nustatytus iššūkius ir atsižvelgiama į bendrus Sąjungos prioritetus, ketinimai

(22) plane aprašomi politikos ketinimai, susiję su reformomis ir investicijomis, kuriomis siekiama reaguoti į pagrindinius Europos semestro kontekste, visų pirma konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose (KŠSR), nustatytus iššūkius ir atsižvelgti į bendrus ES prioritetus. Į planą įtraukta beveik 90 reformų ir investicijų, iš kurių daugiau kaip 10 yra finansiškai remiamos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės, o kai kurios papildomai – sanglaudos politikos fondų lėšomis;

(23) kalbant apie bendrą sąžiningos žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos, įskaitant Reglamente (ES) 2021/1119 išdėstytus klimato srities tikslus, prioritetą, į planą įtrauktos įvairios priemonės, pavyzdžiui, investicijos į atsinaujinančiųjų išteklių energiją (rekomenduota 2022, 2023 ir 2024 m.), fotovoltinių plokščių diegimo skatinimas ir vyriausybės parama žiedinės ekonomikos principams. Plane patvirtinama valdžios institucijų parama atnaujintam nacionaliniam energetikos ir klimato srities veiksmų planui. Be to, pripažįstant, kad didžiausias išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio šaltinis Liuksemburge yra transportas, plane pabrėžiamas transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas (rekomenduota 2019, 2020, 2022, 2023 ir 2024 m.), vykdant elektrifikaciją, naudojant atsinaujinančiųjų išteklių energiją ir gerinant viešojo transporto infrastruktūrą, įskaitant investicijas į geležinkelių, tramvajų ir autobusų tinklus. Šiomis iniciatyvomis tiesiogiai siekiama su klimato kaita susijusios pertvarkos ir energetinio saugumo tikslų. Šiomis priemonėmis siekiama padidinti investicijas į žaliąsias technologijas ir tvariosios energetikos infrastruktūrą, kuri yra labai svarbi Liuksemburgui, kad jis galėtų pasiekti savo nacionalinius ir ES nustatytus tikslus;

(24) kalbant apie bendrą socialinio ir ekonominio atsparumo, įskaitant Europos socialinių teisių ramstį, prioritetą, į planą įtrauktos priemonės, kuriomis siekiama spręsti būsto įperkamumo ir prieinamumo problemas, kurias dar labiau apsunkina spartus gyventojų skaičiaus augimas, kurį skatina stipri darbo rinkos dinamika. Konkretūs veiksmai apima būsto pasiūlos didinimą (rekomenduota 2019, 2020, 2023 ir 2024 m.) taikant supaprastintas planavimo procedūras ir tęsiant darbą, susijusį su nekilnojamojo turto mokesčių reforma, pereinant nuo sandoriais grindžiamo prie periodinio nekilnojamojo turto apmokestinimo ir įvedant naują mokestį už nenaudojamą statybai tinkamą žemę. Be to, šiomis priemonėmis skatinama lygybė švietimo sistemoje, daugiausia dėmesio skiriant daugiakalbiam ir įtraukiam švietimui, kuriuo užtikrinamos lygios galimybės visiems mokiniams, atsižvelgiant į 2022, 2023 ir 2024 m. rekomendacijas mažinti nelygybės poveikį mokinių rezultatams. Priemonės apima nuolatines investicijas į švietimo mokslinius tyrimus, novatorišką mokymosi aplinką ir tvirtesnę įtraukaus švietimo rėmimo sistemą. Pavyzdžiui, įvedant naują įstatymą, skirtą naujai atvykusiems mokiniams, kurio tikslas – užtikrinti naujiems mokiniams ir jų šeimoms sklandų perėjimą, ir taikant naują požiūrį į matematikos mokymą daugiakalbėje aplinkoje. Į planą įtraukta viena priemonė, kuria siekiama didinti vyresnio amžiaus darbuotojų užimtumo lygį, suteikiant daugiau galimybių įsidarbinti (rekomenduota 2019 m.). Teigiamą poveikį gali turėti tokios iniciatyvos, kaip nuolatinis darbo jėgos kvalifikacijos kėlimas ir perkvalifikavimas bei profesinio mokymo pasiūlos išplėtimas (rekomenduota 2019, 2023 ir 2024 m.);

(25) kalbant apie bendrą energetinio saugumo prioritetą, plane numatytos didelės investicijos į energetikos infrastruktūrą, įskaitant naujų elektros tinklo pajėgumų, pavyzdžiui, naujos 380 kV jungties tarp Vokietijos ir Liuksemburgo, plėtojimą ir vandenilio infrastruktūros diegimo skatinimą. Pavyzdžiui, per Europos ekonominių interesų grupę „Grande Région Hydrogen“, kurios projektas apima 100 km vandenilio vamzdynų tinklo, grindžiamo 70 km gamtinių dujų transportavimo infrastruktūra, statybą. Tikimasi, kad šis skirstomasis tinklas pradės veikti iki 2027 m. Šios priemonės yra suderintos su 2022, 2023 ir 2024 m. rekomendacijomis dėl energijos tiekimo atsparumo užtikrinimo ir padeda mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro. Investicijos yra būtinos siekiant remti Liuksemburgo ekonominius ir demografinius pokyčius ir plataus masto įvairių sektorių elektrifikavimą;

(26) kalbant apie bendrą gynybos pajėgumų prioritetą, plane pabrėžiama Liuksemburgo kariuomenės pertvarka, siekiant geriau reaguoti į dabartinius geopolitinius iššūkius, be kita ko, plėtoti karinius pajėgumus aviacijos, kibernetinėje ir kosmoso srityse. Be to, pirmenybė teikiama Belgijos ir Liuksemburgo dvišalio bataliono, skirto kovinei žvalgybai, suformavimui ir projektams, kuriais daugiausia dėmesio skiriama visuomenės atsparumui;

(27) be to, į planą įtrauktos kitos politikos priemonės, viršijančios bendrus ES prioritetus, įskaitant priemones, kuriomis remiama pažangių mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų politika (rekomenduota 2019, 2020 ir 2024 m.), sukuriant mokslo ir technologijų parką, atnaujinant pagalbos moksliniams tyrimams, plėtrai ir inovacijoms schemas ir skatinant viešojo ir privačiojo sektorių bendradarbiavimą. Šių iniciatyvų tikslas – didinti Liuksemburgo konkurencingumą ir našumą, daugiausia dėmesio skiriant MVĮ skirtoms besiformuojančioms technologijoms ir skaitmenizacijos iniciatyvoms, prisidedant prie sąžiningos žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos;

(28) plane pateikiama informacija apie suderinamumą ir, kai tinkama, papildomumą su sanglaudos politikos fondais ir Liuksemburgo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu. Vyriausybė užtikrino, kad išvardytomis iniciatyvomis būtų remiamos pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą dedamos pastangos, visų pirma žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos, taip pat socialinės sanglaudos srityse;

(29) planu siekiama prisidėti prie Liuksemburgo viešųjų investicijų poreikių, susijusių su bendrais ES prioritetais, tenkinimo. Kalbant apie žaliąją pertvarką, jame nurodomos investicijos į atsinaujinančiųjų išteklių energijos infrastruktūrą ir energijos vartojimo efektyvumo priemones. Kalbant apie socialinį ir ekonominį atsparumą, jame pabrėžiama, kad reikia nuolat investuoti į švietimą, socialinės sanglaudos priemones ir didesnę būsto pasiūlą. Energetinio saugumo poreikiai daugiausia susiję su energijos tinklo modernizavimu ir vandenilio infrastruktūra. Gynybos pajėgumų srityje pabrėžiama, kad būtina didinti karines išlaidas, ir numatoma didinti gynybos biudžetą, kad iki 2030 m. gynybos pastangos sudarytų 2 % BNP pagal NATO įsipareigojimus;

Komisijos vertinimo išvada

(30) apskritai Komisija laikosi nuomonės, kad Liuksemburgo planas atitinka Reglamento (ES) 2024/1263 reikalavimus;

BENDRA TARYBOS IŠVADA

(31) Taryba palankiai vertina Liuksemburgo vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą ir mano, kad jo visapusiškas įgyvendinimas padėtų užtikrinti patikimus viešuosius finansus ir remti valstybės skolos tvarumą, taip pat tvarų ir integracinį augimą;

(32) Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos atliktą plano vertinimą. Tačiau Taryba prašo Komisijos pateikti būsimų planų vertinimą atskirame dokumente, o ne Komisijos rekomendacijose dėl Tarybos rekomendacijų.

(33) Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos atliktą grynųjų išlaidų plano vertinimą ir pagrindines plane pateiktas makroekonomines prielaidas, taip pat į plano grynųjų išlaidų plano poveikį valdžios sektoriaus deficitui ir skolai. Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos vertinimą, kad makroekonominės ir fiskalinės prielaidos, nors kai kuriais atvejais skiriasi nuo Komisijos prielaidų, be kita ko, siekiant atsižvelgti į atnaujintus makroekonominius ir fiskalinius duomenis, iš esmės yra tinkamai pagrįstos ir paremtos patikimais ekonominiais argumentais. Taryba atkreipia dėmesį į plano plačią fiskalinę strategiją ir perspektyvai kylančią riziką, kuri galėtų turėti įtakos makroekonominio scenarijaus realizavimui ir pagrindinėms prielaidoms bei plano grynųjų išlaidų plano įgyvendinimui. Be to, Taryba visų pirma palankiai vertina tai, kad su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais bendradarbiauta nacionaliniu lygmeniu prieš pateikiant planą. Taryba taip pat pažymi, kad geopolitinė rizika gali daryti spaudimą gynybos išlaidoms;

(34) Taryba tikisi, kad Liuksemburgas bus pasirengęs prireikus pakoreguoti savo fiskalinę strategiją, kad užtikrintų savo grynųjų išlaidų plano įgyvendinimą. Taryba yra pasiryžusi atidžiai stebėti ekonominius ir fiskalinius pokyčius, įskaitant pokyčius, kuriais grindžiamas plano scenarijus;

(35) Taryba mano, kad būtina laiku iki kito fiskalinės priežiūros etapo surengti tolesnes diskusijas siekiant bendro sutarimo dėl bendrų grynųjų išlaidų augimo tempų poveikio metinei priežiūrai;

(36) Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos pateiktą reformų ir investicijų poreikių bei ketinimų, kuriais reaguojama į pagrindinius Europos semestro kontekste nustatytus iššūkius, aprašymą ir pabrėžia, kad svarbu užtikrinti tokių reformų ir investicijų įgyvendinimą. Remdamasi Komisijos pateiktomis ataskaitomis Taryba įvertins tokias reformas bei investicijas ir stebės jų įgyvendinimą Europos semestro kontekste;

(37) Taryba laukia Liuksemburgo parengtų metinių pažangos ataskaitų, kuriose visų pirma pateikiama informacija apie pažangą įgyvendinant Tarybos nustatytą grynųjų išlaidų planą ir platesnio masto reformų bei investicijų įgyvendinimą Europos semestro kontekste;

(38) pagal Reglamento (ES) 2024/1263 17 straipsnį Taryba Liuksemburgui turėtų rekomenduoti plane nustatytą grynųjų išlaidų planą,

REKOMENDUOJA Liuksemburgui:

1. užtikrinti, kad grynųjų išlaidų augimas neviršytų šios rekomendacijos I priede nustatytų didžiausių rodiklių.

Priimta Briuselyje 2025 m. sausio 21 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

A. DOMAŃSKI

I PRIEDAS

Didžiausias grynųjų išlaidų augimo tempas
(metinis ir bendras augimo tempai nominaliąja verte)

Liuksemburgas

Metai		2025	2026	2027	2028	2029
Augimo tempas (%)	Metinis	5,8	4,7	3,8	5,4	4,7
	Bendras (*)	14,2	19,6	24,1	30,8	36,9

(*) Bendras augimo tempas apskaičiuojamas atsižvelgiant į 2023 bazinius metus. Bendras augimo tempas naudojamas atliekant metinę *ex post*atitikties stebėseną kontrolės sąskaitoje.